

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ιούνιος | 2015
Ιούλιος

Τεύχος
25

*ΠΕΠ 2014-2020: 1η Συνεδρίαση
Επιτροπής Παρακολούθησης*

*Νέα δημοτικά σχολεία
στη Σίφνο και την Άνδρο*

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ
2007-2013

Στηρίζει ό,τι αξίζει

Αγαπητοί αναγνώστες,

Στις 25 Ιουνίου 2015 συνεδρίασε για πρώτη φορά η Επιτροπή Παρακολούθησης του νέου προγράμματός μας («Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νότιου Αιγαίου 2014-2020») ώστε να ανοίξει και τυπικά ο δρόμος για την υλοποίησή του. Είχε προηγηθεί η έγκρισή του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα τέλη του προηγούμενου έτους. Ως το τέλος του 2015 θα ακολουθήσουν οι πρώτες προσκλήσεις προς τους φορείς για υποβολή προτάσεων, οι οποίες θα αξιολογηθούν με βάση τα εγκεκριμένα κριτήρια –περισσότερα για τη συνεδρίαση, και όσα συζητήθηκαν και αποφασίστηκαν σε αυτήν μπορείτε να διαβάσετε στις σελίδες 4-5 του τεύχους μας.

Διαβάστε ακόμα για τρία σημαντικά, συγχρηματοδοτούμενα από το τρέχον ΕΣΠΑ έργα, στην Άνδρο και τη Σίφνο: Δύο νέα ολοήμερα δημοτικά σχολεία που έρχονται να αναβαθμίσουν τη δουλειά των δασκάλων και την εκπαίδευση των μικρών μαθητών στα δύο νησιά καθώς και την κατασκευή ΧΥΤΑ στη Σίφνο, με παράλληλη αποκατάσταση της χωματερής που λειτουργεί ακόμα σήμερα.

Το επόμενο διάστημα, με την έγκριση της νέας Εθνικής Στρατηγικής για τη Διαχείριση των Αποβλήτων, πολλά θα πρέπει να αλλάξουν στον τομέα αυτό. Ελπίζουμε να σας παρουσιάσουμε επιτυχείς δράσεις για την ανακύκλωση και την ορθότερη διαχείριση των απορριμμάτων στα επόμενα τεύχη μας.

Καλή ανάγνωση.

Το εξώφυλλο μας:

Η μονή της Χρυσοπηγής στη Σίφνο

σε αυτό το τεύχος

03/

Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης στο Νότιο Αιγαίο

04/

Συνεδρίαση
Επιτροπής Παρακολούθησης

06/

Δημοτικό Σχολείο Γαυρίου,
καινούργιο και σύγχρονο

08/

Σίφνος:
Βουνό και θάλασσα σε αρμονία

12/

Στα βήματα του ΕΣΠΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Εκδίδεται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Διεύθυνση: Σάκη Καράγιωργα 22 - 84100 Σύρος

τηλ.: 22813 60800

φαξ: 22813 60860

ιστοσελίδα: www.perpa.gr

e-mail: notioaigaio@mou.gr

επίβλεψη έκδοσης: Βαγγελής Αραγιάννης, Νίκος Αλμπανόπουλος

σελιδοποίηση: Εν.Το.Πο. Σύρο

εκτύπωση: ΤΥΠΟΚΥΚΛΑΔΙΚΗ ΑΕ

φωτο: Leo Grubler

Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης στο Νότιο Αιγαίο

Ένας από τους βασικούς στόχους που έχει θέσει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η μείωση τουλάχιστον κατά 20 εκατομμύρια των ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε όλες τις χώρες μέλη. Για τον λόγο αυτό η υιοθέτηση μιας Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και η εξειδίκευσή της σε περιφερειακό επίπεδο με τις Περιφερειακές Στρατηγικές Κοινωνικής Ένταξης αποτελούσαν προϋπόθεση προκειμένου να ενεργοποιηθούν οι σχετικές δράσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, συγχρηματοδοτούμενες από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Η Εθνική Στρατηγική, την ευθύνη της οποίας έχει το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ολοκληρώθηκε τον προηγούμενο Δεκέμβριο ενώ η Περιφερειακή Στρατηγική της Περιφέρειάς μας εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο στις 28 Ιουλίου 2015. Έτσι, σύντομα αναμένεται η ενεργοποίησή της.

Η διαδικασία κατάρτισης

Σε πρώτο στάδιο έγινε καταγραφή των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού με τη συλλογή στατιστικών στοιχείων και τη συμπλήρωση ειδικών ερωτηματολογίων από τους Δήμους και τους κοινωνικούς φορείς της Περιφέρειας. Αφού ιεραρχήθηκαν οι απαιτούμενες δράσεις, τον Απρίλιο το σχέδιο της Περιφερειακής Στρατηγικής στάλθηκε στο αρμόδιο Υπουργείο προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνάφεια με το περιεχόμενο της Εθνικής Στρατηγικής. Τον Ιούνιο 2015 το σχέδιο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση για δύο εβδομάδες με την αποστολή του στους Δήμους και σε κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς και την ανάρτησή του στις ιστοσελίδες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης, ώστε να υποβληθούν τυχόν παρατηρήσεις και προτάσεις ενδιαφερόμενων πολιτών, φορέων και συλλόγων. Αφού εξετάστηκαν και λήφθηκαν υπόψη όσες προτάσεις υποβλήθηκαν, η διαδικασία κατάρτισης ολοκληρώθηκε με την έγκριση της Στρατηγικής από το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Πού εντοπίζονται τα προβλήματα

Η καταγραφή έδειξε ότι στα νησιά υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες ευπαθών ομάδων:

1. Άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση ή σε κίνδυνο φτώχειας

Σύμφωνα με τα Στατιστικά Στοιχεία Φορολογικών Δεδομένων του 2012,

- 12.601 φορολογούμενοι είχαν εισόδημα κάτω των 3.000€
- 31.529 φορολογούμενοι είχαν εισόδημα μεταξύ 3.000€ και 6.000€ και
- 11.926 φορολογούμενοι (σε ζευγάρια) είχαν εισόδημα μεταξύ 6.000€ και 9.000€

Δηλαδή συνολικά 56.056 φορολογούμενοι (ποσοστό 23% στο σύνολο των φορολογουμένων της Περιφέρειας) βρίσκονταν σε κατάσταση φτώχειας, ενώ 20.098 ακόμη φορολογούμενοι (σε ζευγάρια) έχοντας εισόδημα μεταξύ 9.000€ και 12.000€ βρίσκονταν σε κίνδυνο φτώχειας.

2. Ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, ανάμεσα στις οποίες άτομα με αναπηρία, εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες άτομα, οροθετικοί και ανήλικοι παραβάτες.

3. Ειδικές ομάδες, όπως μακροχρόνια άνεργοι, μέλη πολύτεκνων οικογενειών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, μονογονεϊκές οικογένειες, θύματα κακοποίησης (γυναίκες και παιδιά), μετανάστες, κάτοικοι νησιών με πληθυσμό μικρότερο των 3.000 κατοίκων.

4. Λοιπές ομάδες, όπως νοικοκυριά χωρίς κανέναν εργαζόμενο, περιθωριοποιημένες κοινότητες – Ρομά, άστεγοι ή άτομα που έχουν αποκλειστεί από τη στέγαση, συνταξιούχοι με χαμηλό εισόδημα, φτωχοί αγρότες, κτηνοτρόφοι και αλιείς, εργαζόμενοι με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, άτομα χωρίς ασφάλιση υγείας.

Τι προβλέπει η Στρατηγική

Βασικός στόχος της Στρατηγικής είναι η ολοκληρωμένη υποστήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού,

ώστε να μην ακυρώνεται η άσκηση του θεμελιώδους δικαιωμάτων τους να συμμετέχουν ενεργά στην οικονομική και κοινωνική ζωή, αναπτύσσοντας την προσωπικότητά τους.

Οι κυριότερες δράσεις που προγραμματίζονται (με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, τον κρατικό προϋπολογισμό, πόρους από άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, εργαλεία στήριξης και άλλες πηγές) είναι οι εξής:

- ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα,
- κοινωνικά παντοπωλεία,
- δομές παροχής συσσιτίων,
- κοινωνικά φαρμακεία/ιατρεία,
- ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ένταξη και την απασχόληση,
- ενίσχυση διοικητικής ικανότητας φορέων,
- μηχανισμοί για τη στήριξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας,
- υπηρεσίες εκπαίδευσης, προσχολικής αγωγής και δημιουργικής απασχόλησης,
- δίκτυο υπηρεσιών υποστήριξης οικογενειών που φροντίζουν παιδιά/άτομα με αναπηρία,
- υποστήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων ατόμων με αναπηρία,
- στήριξη λειτουργίας συμβουλευτικών κέντρων,
- φιλοξενία γυναικών θυμάτων βίας,
- ολοκληρωμένες δράσεις ενσωμάτωσης των Ρομά.

Οι σχετικές με την Περιφερειακή Στρατηγική δράσεις στο Νότιο Αιγαίο αναμένεται να ενεργοποιηθούν στο αμέσως επόμενο διάστημα.

Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης

Το προεδρείο της Επιτροπής Παρακολούθησης. Από αριστερά, Α. Βουτσίνος, Γ. Χατζημάρκος, Γ. Φίρμας, Γ. Λογοθέτης, Κ. Σταυροπούλου

Το νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα 2014-2020 για το Νότιο Αιγαίο μπήκε σε τροχιά υλοποίησης με την πρώτη συνεδρίαση (στις 25 Ιουνίου 2015) της Επιτροπής Παρακολούθησης. Η Επιτροπή συνήλθε στην έδρα της Περιφέρειας υπό την προεδρία του Περιφερειάρχη Γιώργου Χατζημάρκου προκειμένου να λάβει μια σειρά αποφάσεων που ανοίγουν το δρόμο για προσκλήσεις και εντάξεις έργων στο νέο πρόγραμμα. Έτσι, έγινε επιλογή των κατηγοριών δράσεων που θα αφορούν οι πρώτες προσκλήσεις και εγκρίθηκαν τα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων που θα υποβληθούν. Επιπλέον στα μέλη της Επιτροπής παρουσιάστηκαν το νέο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος και η στρατηγική για ενημέρωση του κοινού και των φορέων για τις δράσεις του.

Ειδικότερα η Επιτροπή ενέκρινε τις πρώτες 18 κατηγορίες δράσεων (συνολικής δημόσιας δαπάνης 57 εκ. €) για τις οποίες προγραμματίζεται το επόμενο διάστημα να δημοσιοποιηθούν προσκλήσεις. Στόχος, οι πρώτες εντάξεις έργων και δράσεων να πραγματοποιηθούν εντός του έτους. Τα κριτήρια επιλογής είναι κυρίως ποιοτικά και σχετίζονται με την ωριμότητα και πληρότητα της προτεινόμενης πράξης αλλά και την αναγκαιότητα που έρχεται να καλύψει.

Παρουσιάστηκε επίσης η πρόοδος στην εκπλήρωση των συμφωνημένων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προϋποθέσεων, προκειμένου να ξεκινήσει η υλοποίηση του προγράμματος. Μεταξύ αυτών είναι η κατάρτιση της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης -ουσιαστικά ένα βήμα για τη στήριξη και ανάδειξη της καινοτομίας και της έρευνας- και η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (βλ. σχετικό άρθρο στη σελίδα 3).

Στην διάρκεια της συνεδρίασης τέθηκε από τον Πρόεδρο το θέμα των αυξημένων αναγκών για χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων στη μεγαλύτερη νησιωτική περιφέρεια της χώρας και της Ευρώπης. Μικρό μόνο μέρος αυτών των αναγκών μπορεί να καλυφθεί από το πρόγραμμα, όπως εξήγησε ο κ. Χατζημάρκος: «(...) τα θέματα τα οποία πρέπει να διαχειριστούμε είναι τόσο μεγάλα και τόσο σημαντικά, ενώ δεν έχουμε στα χέρια μας τα χρηματοδοτικά εργαλεία να το κάνουμε αυτό. Έτσι μπορεί να φτάσουμε στο τέλος αυτής της διαδρομής, να έχουμε εκτελέσει ένα έργο για το οποίο θα είμαστε περήφανοι για την ποιότητά του, την αποτελεσματικότητά του, όμως έξω στην κοινωνία θα υπάρχει πάντοτε το ερώτημα γιατί έχουνε μείνει όλα αυτά τα κενά στις ανάγκες κάθε νησιού».

Παρών στη συνεδρίαση, εκπροσωπώντας τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιων Επενδύσεων κ. Αλέξη Χαρίτση, ήταν ο γενικός διευθυντής συντονισμού του ΕΣΠΑ Γιάννης Φίρμπας, ο οποίος ενημέρωσε τα μέλη για τη διαπραγμάτευση με την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλο το προηγούμενο διάστημα και κατέληξε στην έμφαση που πρέπει να δοθεί στη επιτυχή υλοποίηση της Στρατηγικής Εξυπνης Εξειδίκευσης (που αντιπροσωπεύει μια φιλόδοξη, πρωτόγνωρη και συνεπώς δύσκολη προσπάθεια) αλλά και στην υποχρέωσή μας οι δράσεις που επιλέγονται, ιδιαίτερα οι μικρότερες «να αποτελούν μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου το οποίο θα δείχνει ορατό αποτέλεσμα».

Τέλος, ο εκπρόσωπος της Ε.Ε. Παναγιώτης Πανταζάτος επέμεινε με έμφαση στη «μεγάλη σημασία (που δίνει) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη νέα περίοδο σε όλες τις χώρες, για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης. Από τις προτεραιότητες της νέας περιόδου είναι η ανάγκη μιας στρατηγικής που να εξειδικεύει συγκεκριμένα μέτρα κατά της απάτης, σε επίπεδο έργων».

Η απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, όπως δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του νέου προγράμματος www.pepna.gr, πάρθηκε ομόφωνα.

Οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μιλά ο Π. Πανταζάτος, ανάμεσα στις Ε. Μπανάβα & Α. Μπακοπούλου. Σε δεύτερο πλάνο το στέλεχος της ΕΥΔ Γ. Α. Γουλανδρής

Δημοτικό Σχολείο Γαυρίου καινούργιο και σύγχρονο

Το σχολείο στα τελικά στάδια των εργασιών, Φεβρουάριος 2015

Ένα νέο δημοτικό σχολείο κατασκευάστηκε στο Γαύριο της Άνδρου, με προϋπολογισμό 3,45 εκ. € και φορέα υλοποίησης το Δήμο Άνδρου. Το έργο ολοκληρώθηκε εντός του χρονοδιαγράμματος, περιλαμβάνει -πέραν των κτιριακών εγκαταστάσεων- σύγχρονο εκπαιδευτικό εξοπλισμό και θα υποδεχτεί τους μαθητές του Γαυρίου και των γειτονικών χωριών και οικισμών τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Έρχεται να αντικαταστήσει το υπάρχον δημοτικό σχολείο που είχε συμπληρώσει ένα και μισό αιώνα ζωής, όπως μας εξηγεί ο διευθυντής του, Κώστας Καστραντάς (βλ. απέναντι σελίδα).

Η μέγιστη δυναμικότητα του νέου ολοήμερου σχολείου ανέρχεται στους 150 μαθητές. Το κτήριο είναι δώροφο, με συνολικό εμβαδόν 1.551 τ.μ. και έχει ανεγερθεί σε οικοπέδο ιδιοκτησίας του Δήμου Άνδρου. Η σύμβαση με τον ανάδοχο υπογράφηκε τον Ιούνιο 2013 και υλοποιήθηκε με γοργούς ρυθμούς.

Το κτίριο του εξατάξιου σχολείου περιλαμβάνει -πέρα από τις αίθουσες διδασκαλίας- εργαστήριο φυσικής, αίθουσες πληροφορικής, ξένων γλωσσών και αισθητικής αγωγής, όπως επίσης βιβλιοθήκη και αίθουσα πολλαπλών χρήσεων. Έχει επίσης προβλεφθεί χώρος για παροχή ιατρικής φροντίδας και ολιγόωρη φιλοξενία κάποιου παιδιού που ασθενεί αιφνιδιαστικά. Ακόμα, μαγειρείο με τραπεζαρία για την εστίαση των μαθητών, δεδομένου ότι το σχολείο θα λειτουργεί ως ολοήμερο. Στον αύλειο χώρο υπάρχει γήπεδο μπάσκετ-βόλεϊ και βοηθητικοί χώροι, όπως αποδυτήρια και αποθήκες υλικών. Ευνόητο είναι ότι έχει εγκατασταθεί ανελκυστήρας για μαθητές και δασκάλους με αναπηρία. Τέλος, η περιφραξη του οικοπέδου έχει γίνει με λιθόκτιστο τείχος.

Αυτή την περίοδο ολοκληρώνεται και η παραλαβή του εξοπλισμού, ώστε το σχολείο να είναι έτοιμο για λειτουργία το Σεπτέμβριο 2015.

Ένα σύγχρονο σχολείο αναβαθμίζει την εκπαιδευτική διαδικασία

Το κτήριο του σχολείου είναι έτοιμο για τη νέα χρονιά;

Οι εργασίες για την ανέγερση του νέου δημοτικού σχολείου ξεκίνησαν τον Ιούλιο του 2013 και ολοκληρώθηκαν ταχύτατα, λίγο πριν από το Πάσχα. Το πλάνο κατασκευής εκτελέστηκε κατά γράμμα, με κάποιες επιπλέον βελτιώσεις που πρότειναν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου και αφορούσαν κυρίως θέματα ασφάλειας. Τη στιγμή που μιλάμε το κτήριο είναι έτοιμο να υποδεχθεί τους μαθητές τη νέα χρονιά και έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία μετακόμισης από το παλιό.

Πόσο αναγκαίο ήταν το νέο σχολείο για το νησί;

Η αναγκαιότητα για μετεγκατάσταση του σχολείου ήταν μεγάλη αν αναλογιστούμε ότι το παλιό κτήριο ήταν ακριβώς 150 ετών και παρουσίαζε εδώ και καιρό λειτουργικά προβλήματα ενώ επιπλέον το κόστος συντήρησης ήταν υψηλό. Πέρα από αυτό, είναι αυτονόητο ότι ένα σύγχρονο και σωστά εξοπλισμένο κτήριο αναβαθ-

μίζει την εκπαιδευτική διαδικασία. Γίνεται πιο εύκολη για τον εκπαιδευτικό και πιο παραγωγική, πιο ευχάριστη για το μαθητή, που χαίρεται τις ώρες που περνάει εκεί. Επιπρόσθετα, το νέο κτήριο θα αποτελέσει χώρο φιλοξενίας πλήθους δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικής ή συναφούς φύσεως.

Τι ακριβώς περιλαμβάνει ο νέος εξοπλισμός; Θα είναι τα πάντα στη θέση τους με την έναρξη της σχολικής χρονιάς;
Έχουν παραδοθεί ήδη τα όργανα Γυμναστικής και υλικό αθλοπαιδιών, καθώς και οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, οι διαδραστικοί πίνακες και οι βιντεοπροβολείς. Εκκρεμεί η παράδοση των θρανίων, βιβλιοθηκών και γραφείων, καθώς παρουσιάστηκε κάποιο πρόβλημα στο σχετικό διαγωνισμό. Υπολογίζεται (και ευελπιστώ και εγώ) να τα παραλάβουμε πριν το τέλος του καλοκαιριού. Σε αντίθετη περίπτωση θα λειτουργήσουμε λίγες εβδομάδες με τον παλιό εξοπλισμό που έχει ήδη μεταφερθεί στο νέο κτήριο.

Πόσα παιδιά φοιτούν στο Σχολείο; Προέρχονται μόνο από το Γαύριο ή και από άλλα μέρη της Άνδρου;

Το επόμενο σχολικό έτος θα φοιτήσουν περίπου 90 μαθητές, με πιθανότητα αύξησης του αριθμού λόγω μετεγγραφών. Οι μαθητές μας έρχονται και από τα γύρω χωριά όπως το Άνω Γαύριο, τον Άγιο Ιωάννη, τις Γίδες και το Φελλό. Για να έχετε μια εικόνα, περίπου το ένα τέταρτο των μαθητών μεταφέρεται καθημερινά στο σχολείο με ταξί ή λεωφορείο του ΚΤΕΛ.

Πείτε μας κάτι παραπάνω για τη φιλοξενία δραστηριοτήτων πέραν των εκπαιδευτικών.

Το νέο σχολείο διαθέτει αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, το μέγεθος και ο εξοπλισμός της οποίας την καθιστά ιδανική για πραγματοποίηση εκδηλώσεων όπως ημερίδες, σεμινάρια κλπ. Μέσα στο καλοκαίρι έχει προγραμματιστεί η πρώτη μουσική εκδήλωση και είμαι σίγουρος θα ακολουθήσουν πολλές ακόμα, προς όφελος των εκπαιδευτικών, των μαθητών και ολόκληρης της τοπικής κοινωνίας.

Μας μιλά ο
διευθυντής
του σχολείου,
**Κώστας
Καστραντάς**

Σίφνος, βουνό και θάλασσα σε αρμονία

Κάστρο

Γνωριμία με το νησί

Η Σίφνος διατηρεί τον παραδοσιακό της χαρακτήρα που το καλοκαίρι μολιάζεται με την παρουσία πολυάριθμων επισκεπτών, Ελλήνων και ξένων. Σε αυτό το μικρό αφιέρωμα παρουσιάζουμε τα έργα του ΕΣΠΑ με τα οποία βελτιώνεται η ποιότητα της ζωής στο νησί. Ας το γνωρίσουμε όμως πρώτα λίγο καλύτερα.

Ούτε πολύ μικρό, ούτε πολύ μεγάλο νησί, η Σίφνος των Δυτικών Κυκλάδων προσφέρει βουνό και θάλασσα σε αρμονία: 74 τ.χλμ. έκταση, 70 χιλιόμετρα ακτογραμμής με όμορφες παραλίες, βουνοκορφές με σημαντικό για το μέγεθος του νησιού ύψος (682 μέτρα η ψηλότερη), πολλά είδη πτηνών (τα 19 καταγεγραμμένα ως σπάνια), αρκετά είδη κέδρου και αρωματικών φυτών αλλά και υποθαλάσσια «χωράφια» με ποσειδωνίες, πλούσιο υπέδαφος με πετρώματα (γρανίτης, αργιλωδης ψαμίτης, σχιστόλιθο κι ασβεστόλιθοι) και μεταλλεύματα (σίδηρος, χαλκός, μόλυβδος, μαγνήσιο κ.ά.). Μάλιστα, στην αρχαιότητα είχε μεταλλεία χρυσού και αργύρου, ενώ περίφημα είναι τα επιτραπέζια είδη που κατασκευάζονταν από τον «σιφ-

ναίο λίθο». Εκταση είκοσι χιλιάδων στρεμμάτων (σχεδόν το ένα τέταρτο του νησιού) έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000.

Η Σίφνος πρωτοκατοικήθηκε πιθανότατα την πρωτοκυκλαδική περίοδο, την 3η χιλιετία π.Χ. Ο σπουδαίος αρχαιολόγος Χρήστος Τσουντας έφερε στο φως στα τέλη του 19ου αιώνα συστάδες τάφων και θεμέλια οικισμών που ανάγονται στην περίοδο αυτή. Πρόσφατη ανασκαφική έρευνα στο λόφο του Αγίου Ανδρέα έφερε στο φως μυκηναϊκό τοίχος μήκους 300 μέτρων και ύψους τριών, με τάφρο και οχρωματικό πύργο. Μεταγενέστερη είναι η πόλη των ιστορικών χρόνων, στην οποία έχει αποκαλυφθεί ο πολεοδομικός ιστός της αρχαϊκής φάσης, καθώς και ιερό από το οποίο ανακτήθηκαν κινητά ευρήματα. Άλλοτε σε σχετική ακμή (ενδεικτική η ανέγερση δεκάδων πύργων και παρατηρητηρίων ανάμεσα στον 6ο και τον 3ο π.Χ. αι.), άλλοτε με μειωμένο τον πληθυσμό λόγω των ιστορικών συνθηκών και το πέρασμα κατακτητών, επιβίωσε ως τον 17ο αι., οπότε και αναδείχθηκε σε εμπορικό κέντρο των Κυκλάδων.

Σήμερα, οι περίπου 2.600 κάτοικοι της Σίφνου ασχολούνται παραδοσιακά με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, ενώ η ναυτιλία και τουρισμός είναι δύο πρόσθετα πεδία απασχόλησης.

Η Σίφνος στις Δυτικές Κυκλάδες έχει έκταση 74 τ.χ. και πληθυσμό 2,625 κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή.

Το νέο δημοτικό σχολείο είναι υπό κατασκευή

Τι χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ

Με πόρους του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013 υλοποιείται στη Σίφνο η ανέγερση του νέου δημοτικού σχολείου. Με πόρους του ΕΠ για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, υλοποιούνται δύο ακόμα δράσεις, αμφότερες σχετικές με τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Νέο δημοτικό σχολείο

Η Σίφνος έχει παράδοση στην εκπαίδευση και τα γράμματα. Το Γυμνάσιο του νησιού έχει τις ρίζες του στο Ελληνικό Σχολείο ή Σχολαρχείο, που ιδρύθηκε από το νεοσύστατο ελληνικό κράτος το 1835. Ανάμεσα στους μαθητές του ο ποιητής Αριστομένης Προβελέγγιος (1850-1936). Πρωτύτερα, ήδη από τα μέσα του 16ου αι., λειτουργούσε στο νησί η «Σχολή του Παναγίου Τάφου» γνωστή και ως «Παιδευτήριο του Αρχιεπελάγου», αλληλοδιδασκαλείο με χιλιάδες αποφοίτους στη διάρκεια της διαδρομής του. Στους μαθητές και αργότερα στους δασκάλους του διδασκαλείου, περιλαμβάνεται ο Σιφνιός Νικόλαος Χρυσόγελος (Αρτεμώνας 1780 – 1857), Γραμματέας στο υπουργείο Παιδείας (ο επίσημος τίτλος της εποχής ήταν «επί των Εκκλησιαστικών και της Δημοσίου Εκπαιδύσεως Γραμματεία») της Κυβέρνησης Καποδίστρια (1828) και για λίγους μήνες Υπουργός Εκκλησιαστικών στην κυβέρνηση Κριεζή (1849).

Με τέτοια παράδοση στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό, η Σίφνος σήμερα δεν διαθέτει άρτιο δημοτικό σχολείο, καθώς οι μαθητές μοιράζονται σε δώδεκα τάξεις και τρία κτίρια (σε Απολλωνία, Αρτεμώνα, Δραγάση). Έτσι, όχι μόνο μετακινούνται καθημερινά με όχημα αλλά επίσης αλλάζουν διαρκώς μαθησιακό περιβάλλον.

Η ανέγερση νέου και σύγχρονου δημοτικού σχολείου στο νησί αποτελούσε ώριμο αίτημα της τοπικής κοινωνίας και το σχετικό έργο εντάχθηκε στο Πρόγραμμα τον Αύγουστο 2013. Το σχολείο

10/η Περιφέρεια νησί προς νησί

Ο χώρος που θα καταλάβει το κύτταρο του ΧΥΤΑ

κατασκευάζεται ήδη στη θέση «Φυρόγια», σε έκταση που παραχωρήθηκε από την Ιερά Μητρόπολη Σύρου. Όταν ολοκληρωθεί, στα τέλη του 2015, θα διαθέτει δώδεκα αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, βιβλιοθήκη, εστιατόριο (ώστε να λειτουργεί ως ολοήμερο) και τους απαραίτητους βοηθητικούς χώρους. Από την πλευρά του δρόμου δημιουργείται χώρος προσωρινής στάθμευσης λεωφορείων και οχημάτων για την ασφαλή αποβίβαση κι επιβίβαση των μαθητών. Το συνολικό εμβαδόν είναι 2,370 τ.μ. και η δυναμικότητά του 300 μαθητές. Ευνόητο είναι ότι με τη λειτουργία του νέου σχολείου (το πιθανότερο από την σχολική χρονιά 2016-2017) θα παύσει η χρήση των υπαρχόντων χώρων στους τρεις οικισμούς.

Η σύμβαση με τον ανάδοχο υπογράφηκε τον Απρίλιο 2014 και την επίβλεψη έχει η Εγνατία Οδός ΑΕ. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 2,6 εκ. €.

Απορρίμματα

Ο νέος Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) του νησιού κατασκευάζεται στη θέση «Βορεινή» κοντά στο παλιό ανενεργό μεταλλείο όπου βρίσκεται ο υφιστάμενος χώρος διάθεσης απορριμμάτων. Με ωφέλιμο όγκο του κυττάρου του 76 χιλ. κυβικά μέτρα, αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες του νησιού για 20 χρόνια. Με εκτεταμένη βέβαια ανακύκλωση του μεγαλύτερου μέρους των απορριμμάτων, το χρονικό διάστημα μπορεί και πρέπει να επεκταθεί.

Με την παράδοσή του το έργο θα διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός σύγχρονου ΧΥΤΑ, όπως συλλογή και διαχείριση στραγγισμάτων, διαχείριση βιοαερίου και όμβριων υδάτων, κτήριο διοίκησης, φυλάκιο εισόδου, δεξαμενή πυρόσβεσης, εγκατάσταση

Η χωματερή που θα αποκατασταθεί

απολύμανσης τροχών των οχημάτων και γεφυροπλάστιγγα. Με το ίδιο έργο γίνεται προμήθεια βαρέως ερπυστριοφόρου οχήματος για την καθημερινή διαχείριση των προς ταφή απορριμμάτων. Τέλος, με την έναρξη λειτουργίας του ΧΥΤΑ προβλέπεται η περιβαλλοντική αποκατάσταση της λειτουργούσας χωματερής.

Την επίβλεψη και αυτού του έργου, με συνολικό προϋπολογισμό 2,6 εκ. €, έχει η Εγνατία Οδός ΑΕ.

Η δεύτερη, σχετική με τα απορρίμματα, δράση έχει φορέα υλοποίησης το Δήμο Σίφνου. Αφορά την προμήθεια εξοπλισμού (οχήματα, κάδοι, πρέσες κλπ.) για την κομποστοποίηση και ανακύκλωση των απορριμμάτων. Όπως σε κάθε νησί που διαθέτει περιορισμένους χώρους για την τελική διάθεση των απορριμμάτων του, έτσι και στη Σίφνο η μείωση του συνολικού όγκου και επαναχρησιμοποίηση των περισσότερων από αυτά είναι ζωτικής σημασίας. Να σημειώσουμε πάντως ότι ανακύκλωση στο νησί, έστω και σε πιο περιορισμένο βαθμό, γίνεται εδώ και χρόνια. Ο προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται στα 600 χιλ. € περίπου και με την ολοκλήρωσή της αναμένεται να συμβάλει - με την ενεργό συμμετοχή όλων των κατοίκων - σε μια περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των απορριμμάτων.

Η επόμενη περίοδος

Για την νέα περίοδο (2014-2020) του ΕΣΠΑ, προγραμματίζεται μια ακόμα σειρά έργων που θα συμπληρώσουν τις υποδομές του νησιού. Πρόκειται για τη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων και το δίκτυο αποχέτευσης στην Απολλωνία και τον Αρτεμώνα, η βελτίωση του λιμανιού στις Καμάρες και η κατασκευή ενός νέου, σύγχρονου κτιρίου για να μεταστεγαστεί το πολυδύναμο περιφερειακό ιατρείο του νησιού, για την καλύτερη εξυπηρέτηση μόνιμων κατοίκων και επισκεπτών.

Αρτεμώνας

Μοναστήρι Χρυσοπηγής

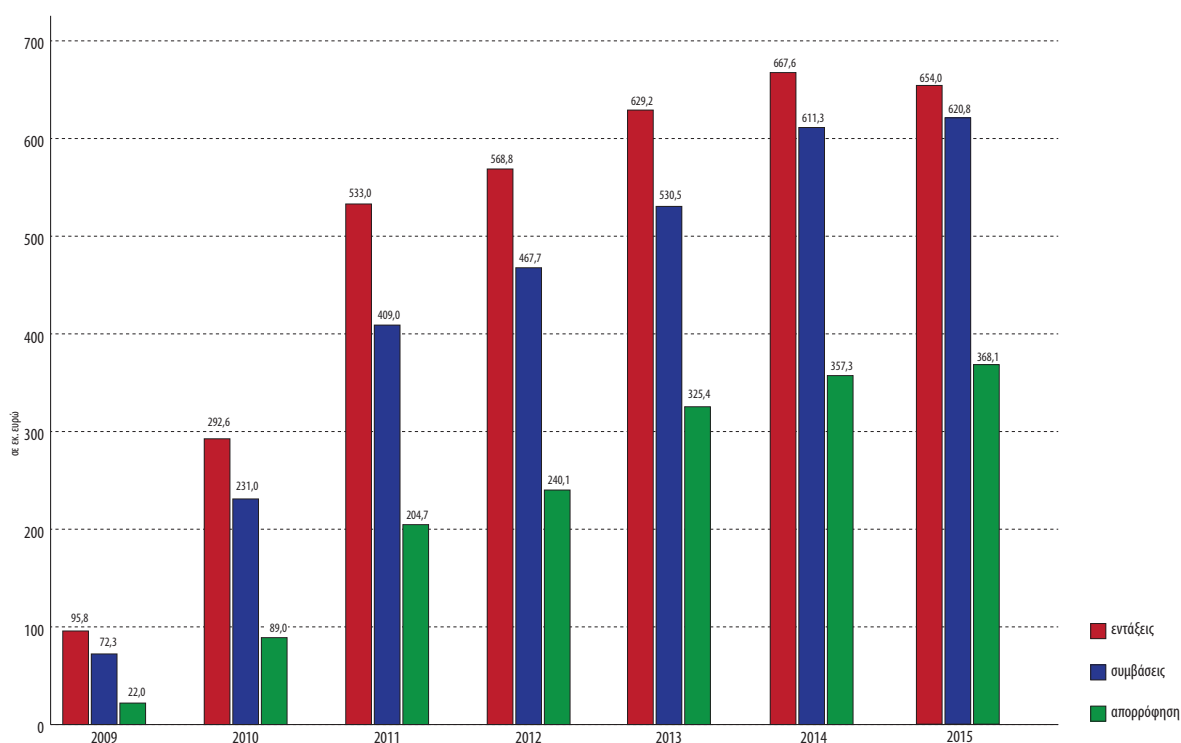
12/στα βήματα του ΕΣΠΑ

Η προσπάθεια για την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013 συνεχίζεται εντός του δυσμενούς οικονομικού περιβάλλοντος στη χώρα, που δημιουργεί καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων. Πάντως η ως σήμερα πρόοδος του Προγράμματος δείχνει ότι θα καταφέρει να κλείσει έγκαιρα στο τέλος της χρονιάς, αξιοποιώντας πλήρως τους πόρους του. Με στοιχεία έως τις 15 Ιουλίου 2015, οι πέντε από τους δεκατρείς Άξονες του Προγράμματος (εκείνοι δηλ. που αφορούν την Περιφέρεια Νότιου Αιγαίου) έχουν συμβάσεις συνολικού ύψους 620,8 εκ. ευρώ και πληρωμές 368,1 εκ. ευρώ (ήτοι, ποσοστό απορρόφησης 131,6%).

Το ιστόγραμμα δείχνει την ετήσια εξέλιξη του Προγράμματος, στο μέρος του που αναλογεί στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, από το 2009 (έναρξη υλοποίησης) μέχρι σήμερα, ενώ ο πίνακας δίνει την εικόνα ανά Άξονα Προτεραιότητας. Τέλος, ειδικά για τις δράσεις που διαχειρίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης της Περιφέρειας Νότιου Αιγαίου, μέχρι τις 15 Ιουλίου 2015 συνολικά είχαν ενταχθεί

- Στο Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου: 149 πράξεις προϋπολογισμού 213,6 εκ. €, για τις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους 147,4 εκ. €.
- Στο Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού: 4 πράξεις προϋπολογισμού 1,4 εκ. €, για τις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες 545,5 χιλ. € και
- Στο Ε.Π. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη: 74 πράξεις προϋπολογισμού 108,8 εκ. € για τις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους 37,2 εκ. €.

Διαχρονική Εξέλιξη του Προγράμματος

Πορεία ανά Άξονα Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας	Δεσμεύσεις	Εντάξεις	Συμβάσεις	Πληρωμές
Υποδομές και υπηρεσίες προσπελασιμότητας	40,0	61,2	59,5	41,3
Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα	107,0	410,5	402,8	214,9
Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής	76,2	110,3	91,1	67,6
Χωρική συνοχή και συνεργασία	50,6	64,1	60,2	39,6
Τεχνική υποστήριξη	6,0	7,9	7,2	4,7
Σύνολο	279,8	654,0	620,8	368,1

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στηρίζει ό,τι αξίζει

